

Огляд книг- переможців «Книжка року' 2024»

УДК 821.161.2"20"

О-37

Укладач:

Д. В. Ткаченко – зав. відділом бібліотеки МНАУ

О-37 **Огляд** книг-переможців «Книжка року'2024» :
літературний огляд / уклад. Д. В. Ткаченко. Миколаїв :
Бібліотека МНАУ, 2025. 50 с.

УДК 821.161.2"20"

© Бібліотека МНАУ

© Ткаченко Д. В.

ВСТУП

Книжковий світ сьогодні - простір, у якому легко загубитися. Новинок щороку стає все більше, і серед цього розмаїття особливо важливо вміти розпізнати справжні, щирі тексти - ті, що залишаються з читачем надовго. Рейтинг «Книжка року», який існує вже понад двадцять років, допомагає зробити саме це: віднайти сенси, які варто не проминати.

Цей проєкт охоплює практично всі напрями українського книговидання - художню літературу, нон-фікшн, дитячі та наукові видання. Єдине, що залишено за дужками, - підручники. Структура конкурсу чітка: сім номінацій, кожна з яких має свої підномінації. Такий розподіл дає змогу оцінювати книги в межах схожих жанрів або тем, не змішуючи несумісне й не втрачаючи нюансів.

У цьому огляді мова піде про переможців у номінації «Красне письменство» - найближчій до серця тим, хто цінує літературну естетику. Сюди входить усе, що ми називаємо художньою літературою: сучасна проза, поезія, драматургія, есеїстика, жанрові романи - від детективів до автобіографій. Це - живі голоси нашого часу, які допомагають чути одне одного.

Тож знайомтеся з книгами, які були відзначені у 2024 році - не за гучну рекламу чи високі продажі, а за зміст, що хвилює, стиль, що вражає, і думку, що не відпускає. Ці книги не просто для читання - вони для роздумів, для розмов і для внутрішньої тиші.

НОМІНАЦІЯ «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО» - СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ПРОЗА, ЕСЕЇСТИКА, ДРАМАТУРГІЯ

Жадан С. Арабески. Чернівці : MeridianCzernowitz, 2024. 136 с.

Як і обіцяє назва, дванадцять оповідань цієї збірки у підсумку утворюють химерний візерунок, окремі лінії якого переплітаються, підхоплюють одна одну і впізнають себе у взаємних відображеннях. Щоправда, візерунок цей — не зовсім рослинний, хоча й рослинний також. Але передусім він складається з історій людей. Людей із різним минулим, зруйнованим сьогоднішнім і невідомим майбутнім. «Ми, — каже автор, — покладаємося на пам'ять, аби залишатися собою, ми зживаємося з новим досвідом, аби приймати це життя, ми не відмовляємося від ілюзій, оскільки впевнені у власній ніжності й запеклості. Про цей час говоритимуть як про час великої жорстокості і великої сердечності. Цей час пізнаватиметься за голосами людей, які не бояться свідчити і звинувачувати, а також дякувати й освідчуватись».

Століття тому «Арабески» Миколи Хвильового поклали початок формуванню міського тексту Харкова. Українського Харкова. Нехай і на численних контрастах із Хвильовим, але «Арабески» Сергія Жадана якраз є свідченням того, що текст цей не обривається, а навпаки — триває, продовжує ткатися і дозволяє без надмірного переляку вдивлятися в наступні сто років.

Карп'юк В. Повільні танці. Брустури : Дискурсус, 160 с.

У цій химерній книжці, кожен сюжет якої збурює почуття (і переважно не найкращі), ви познайомитеся з пересічними людьми, які займаються буденними справами.

Наприклад, ловлять рибу в молочній річці, що тече в їхній квартирі, прирощують вербові гілки до ступень, аби стати вищими на зріст, а чи спілкуються з померлими родичами, які завітали на Різдво.

Чи може вам цікаво, що б робила карпатська нявка, якби переїхала до Києва? Що розкаже бездомний пес за чашкою кави? Чи що станеться з тим, чиїм тілом заволодіє мисляча виноградинка?

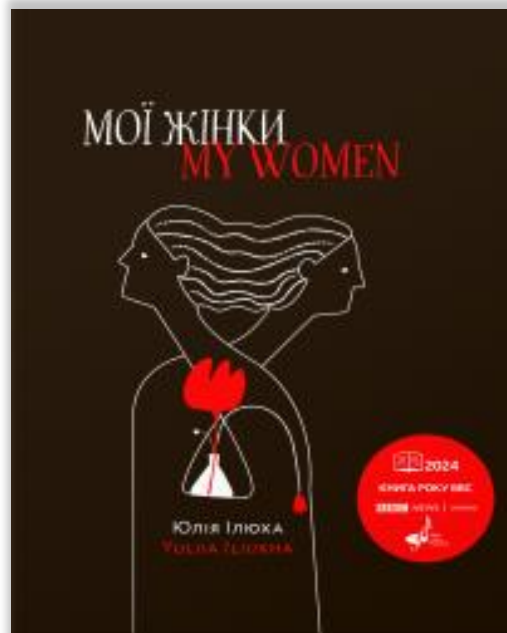
Не знаєте? То будете знати.

В основу обкладинки лягла робота Ілони Сільваші «Налаштування приміських блискавок». Книжка проілюстрована малюнками Василя Карп'юка.

Збірка короткої прози «Мої жінки» — це голоси жінок. Голоси, які часто не чують або не хочуть чути. Голоси тих, кого брутально позбавили голосу, тих, у кого відібрали найдорожче, тих, хто витримав і боровся, і тих, хто не витримав і здався.

Це короткі, емоційно напружені, брутальні й інколи нестерпно важкі історії про такий різний і однаково гострий досвід життя в часі війни.

Книжка ілюстрована роботами, які художниці створили після повномасштабного вторгнення росії в лютому 2022 року. Вони доповнили написані авторкою короткі новели власними історіями в ілюстраціях, перетворивши «Моїх жінок» на наших спільних жінок.

Кожна із жінок, які дотичні до цієї книжки — і перекладачка, і художниці, і редакторки, і верстальниця, і видавчиня, — відчули у безіменних героїнях видання щось своє, те, що відгукнулося їм. Сподіваємося, що й ви, читачі, матимете схожі відчуття. Адже, працюючи над цією книжкою, ми хотіли підтримати й обійняти кожну українську жінку, сказати їй: «Ми поруч, сестро...».

Бо «Мої жінки» — це про кожну з нас і для кожної з нас.

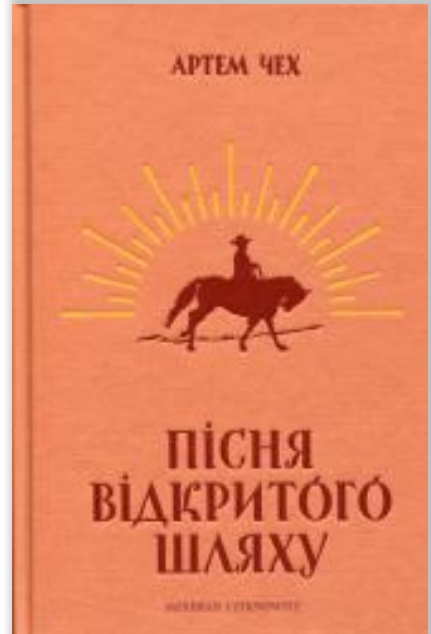
**Чех А. Пісня відкритого шляху. Чернівці : MeridianCzernowitz,
2024. 504 с.**

«Пісня відкритого шляху» Артема Чеха - це новий, епічний роман, який поєднує в собі історичну глибину, психологічну напругу та філософські роздуми. Автор називає його своїм найбільшим та наймасштабнішим твором, і це дійсно так: книга охоплює широке полотно тем та подій, які торкаються як української, так і світової історії.

Цей роман розповідає про війну, але не лише про одну конкретну війну. Це історія про одвічну боротьбу між Півднем і Північчю, Україною і Росією, свободою та пригніченням. В центрі сюжету - подорож, що простягається до величних шляхів Льюїса і Кларка. Герой вирушає у цей шлях, аби знайти себе, своє місце у світі та розуміння свого минулого і майбутнього.

«Пісня відкритого шляху» захоплює з перших сторінок та занурює в квінтесенцію подорожей, дружби, любові, зневіри й успіху. Книга майстерно переплітає долі персонажів, розкриваючи їхні внутрішні конфлікти та надії. Артем Чех створює багатошаровий світ, де кожна деталь має значення, а кожне рішення героїв відлунює через час та простір.

Ця книга - це не лише історія про минуле, але й глибока рефлексія про сучасність і майбутнє. «Пісня відкритого шляху» - це справжній літературний шедевр, що спонукає читача замислитися над важливими питаннями та дарує приємні емоції від читання.

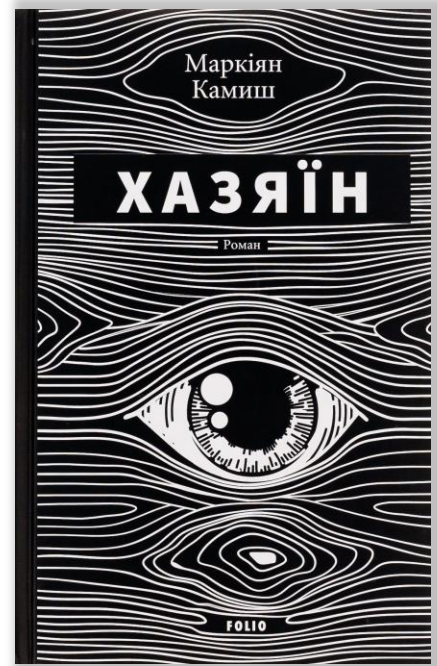

"Хазяїн" Маркіяна Камиша — це книга, яка вразить читача своєю глибиною та актуальністю. Автор вміло поєднує реалії українського життя з елементами міфології та філософії, створюючи унікальну атмосферу та портрет сучасної України.

Роман розповідає про нелегкий шлях головного героя через випробування, які призводять до саморозкриття та переосмислення власного життя. Через призму долі героя автор розкриває проблеми сучасного українського суспільства, такі як корупція, екологічні проблеми та інші соціальні виклики.

Одним із ключових аспектів книги є майстерний опис місцевості та образів, які допомагають читачеві зануритися у світ роману та відчувати його атмосферу. Кожен персонаж стає живим і реальним, а їхні дії та вчинки спонукають задуматися над сутністю людської природи та сучасного світу.

"Хазяїн" — це книга, яка не лише розповідає цікаву історію, а й змушує задуматися над важливими питаннями сучасності. Роман Маркіяна Камиша — це твір, який залишить слід у серці кожного, хто відчує його глибину та значущість. Подібні художні твори дозволяють глибше вникнути в причини та наслідки різних суспільних проблем. Вони нерідко пропонують нестандартні погляди на вирішення проблем, закликаючи читачів задуматися.

**Матіос М. Нація: серце навпіл. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА,
2024. 432 с.**

Історія іде по спіралі, перемелюючи у своїй машині часу все і всіх. Тому важить не сам час, а людина в подіях часу, бо людина в усі часи перебуває не так під прицілом зброї, як на полі битви між Честю і Безчестям, Любов'ю і Ненавистю, Обов'язком і Зрадою. Цю аксіому провідна українська письменниця Марія Матіос повторює із книжки в книжку і ще раз закарбовує у «Нації: серце навпіл».

Книга «Нація: серце навпіл» Марії Матіос видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» — це збірка коротких оповідань, які розкривають важкі, але водночас важливі моменти української історії та національної ідентичності. У своїх творах авторка поєднує трагічні сюжети з глибокими емоціями, занурюючи читача у вир подій, які розкривають природу людської душі. Матіос торкається тем сімейних стосунків, війни, любові та втрат, що робить книгу віддзеркаленням українського народу і його складної долі.

Ця книга стане справжнім відкриттям для тих, хто цікавиться історією України та її культурною спадщиною. Оповідання насичені деталями, які дозволяють читачам відчувати себе частиною тогочасних подій та зануритися в атмосферу боротьби, страждань і надії. Кожне слово у книзі наповнене глибоким змістом, що робить її читання не тільки захоплюючим, але й задумливим.

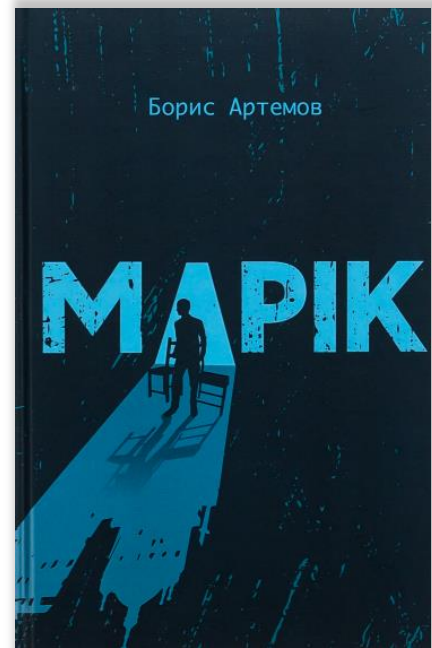
«Нація: серце навпіл» - просто знахідка для шанувальників української сучасної прози і тих, хто прагне відкрити для себе нові сторінки історії через призму літературного мистецтва.

Артемов Б. Марік. Київ : Білка, 2024. 192 с.

«Марік» - це нова книга талановитого українського прозаїка Бориса Артемова, який лише починає свій шлях до літературного Олімпу.

Зібрані під обкладинкою книги однойменна повість «Марік» та оповідання «Серцебиття», «Кеш», «Фалафель», «Перформанс» та «Жіночий день» - це неймовірно сильні тексти, які обов'язково знайдуть своїх читачів серед українців, які хочуть зануритися в тексти про війну, силу людського духу та багатогранність нашого сьогодення.

«Марік» - це книга не для людей з хиткою психікою, адже може розбити серце. Вона про важливість дотримання обіцянок, якими б важкими вони не здавалися. Це історія про війну, яка охопила майже кожне українське місто, а Марік - це і головний герой, і уособлення та згадка про наш Маріуполь.

Цей роман майстерно поєднує глибоку психологічну проникливість з тонкою іронією, розкриваючи перед читачем складні теми любові, втрат, пошуку себе та сенсу життя. Борис Артемов створив живих та переконливих персонажів, які змушують замислитися над власними життєвими цінностями та пріоритетами.

Колоритні діалоги, стрімкий розвиток подій та цікаві герої заслуговують на увагу широкого кола читачів, які полюбляють життєві сюжети з нотками філософії.

П'ятнадцятирічна Діана виїздить з Ірпеня з двомісячною сестрою від іншого батька Іванкою на руках. Вітчим Діани в ЗСУ, мама Діани зникла в Ірпені за нез'ясованих обставин. Тато Діани, який багато років живе у Відні, забирає її з сестрою до себе. Для всіх трьох починається новий етап життя. Психотерапевтка Діани радить писати листи до мами, розповідаючи їй про своє біженство.

Може здатися, що це книжка про втрату, після якої неможливо отямитися, про зруйновані життя, про біль, безпорадність і приреченість на понівечені долі всіх тих, кого торкнулася злочинна війна та потворна агресія росії проти України, але насправді – ні.

Насправді це книжка про те, як безкінечно, з усіх можливих і неможливих сил люди бережуть одне одного та дбають одне про одного, віддаючи всю ту любов, про яку вони навіть не знали, що можуть стільки їй віддати.

«Мам, пам'ятаєш?» — історія про те, що все це жахливо і цього не мало би ставатися ніколи й ні з ким, але навіть із цим усім можна жити й почуватися щасливою, любити, дбати і бути потрібною, любимою і огорнутою турботою.

«Мам, пам'ятаєш, в один із тих останніх вечорів ти сказала, що якщо дуже хочеться у щось вірити, то треба вірити – байдуже, може це бути правдою чи ні. Ми не завжди впливаємо на те, що з нами стається, але обираємо те, у що ми віримо.

Я забула, у що мені тоді хотілося вірити.»

Забужко О. Казка про калинову сопілку. Артбук. Київ : Комора, 2024. 128 с.

Жіноча версія легенди про Каїна й Авеля. Напружена психологічна драма із бароковим колоритом. Повість, написана 25 років тому, яка вже встигла стати культовою. Перекладена польською, чеською, фарсі, англійською, німецькою, сербською, із успіхом поставлена на театральних сценах в Україні та за кордоном.

Артбук «Казка про калинову сопілку» — це спроба показати знайому історію по-новому. Показати її настрій і естетику. Показати кольором, який пече. Несподіваними образами — стримано-нестримними, химерними, відвертими. Прихованими символами, які розповідають про героїв значно більше, ніж вони про себе знають. Усе це з'єднується, надривно дихає, пульсує. Тут і народження Темної Жінки і її продовження, Дике Полювання і Кривава Повня. Перечитайте, роздивіться, відчуйте.

«Казка про калинову сопілку. Артбук» Оксани Забужко - це глибока й символічна повість, на сторінках якої авторка переосмислює традиційні українські казки та фольклор через призму сучасної літератури. Книга розповідає історію про двох сестер Ганнусю та Оленку, про двобій добра та зла, який вічно точиться в оселях та душах людей.

Нині Олександр Жовна відомий письменник, кіносценарист, кінорежисер. Його твори видавались у США, Німеччині, Японії. Більшість оповідань та повістей екранізовані видатними кінорежисерами. Його кінофільми, як режисера, ставали призерами багатьох престижних міжнародних кіно фестивалів, а фільм «Історія Лізи» вперше в історії України придбала все світньовідома американська компанія НВО та показала в 14 країнах Європи. Світова прем'єра фільму «Сашенька» нещодавно відбулася на міжнародному кінофестивалі класу А «Темні ночі» в Таллінні. Європейські прем'єри фільму пройшли на фестивалях в Італії, Португалії, Німеччині, велика азійська прем'єра – в Південній Кореї. Фільм запрошений на фестивалі до Бразилії та Сан-Франциско.

Сьогодні ми вирішили повернутися до молодих літ письменника, занурившись в його ранню прозу, яка суттєво різниться і від його попередників, і від тих, хто з'являється в наші дні. У неї неповторний стиль, невловима художня краса та смак. Ви будете щиро здивовані цими маленькими шедеврами і смакуватимете прозу Олександра Жовни, мов вишукане густе вино.

**Любка А. Війна з тильного боку. Чернівці : MeridianCzernowitz,
2024. 200 с.**

Зустрічайте нову книгу «Війна з тильного боку» Андрія Любки – це рефлексія на події російсько-української війни, де акцент зроблено на особисті переживання і погляди, які залишаються поза фронтовими зведеннями. Автор майстерно зображує життя в тилу, де війна відчувається не менше, ніж на передовій. Через розповіді пересічних людей, що стикаються з втратами, болем і змінами, він створює глибокий образ країни, що бореться за своє існування. Читаючи, ви не зможете залишитись байдужими.

Війна – це фронт, битви і смерть, але водночас це життя за багато кілометрів від лінії зіткнення, щоденний побут, рутину, нові реалії. Ця проза – про війну з тильного боку, зі спини, з тилу; про поїздки на фронт, волонтерство і щоденні виклики цивільного життя. Багата на деталі, цікаві розповіді й описи реальних пригод, ця книжка створює панорамну картину життя в Україні під час війни. Нон-фікшн про письменника, який раптово для себе стає волонтером і постачає джипи для української армії. Щоденник? Так, але не тільки.

Тут правдиві факти не лише про війну, а й про людську стійкість, солідарність і пошук сенсу в хаосі. Така література змушує читача задуматися про силу слова, дії та вибір в умовах невизначеності. Роздуми письменника торкаються моральних дилем, з якими стикаються люди, що живуть поруч із війною, а також йдеться мова про особисті виклики, які змінюють життя героїв назавжди.

**Дністровий А. Сіра пейна; Перший кий Будича; Привиди. Київ :
Віхола, 2024. 208+176+296 с.**

Три книги про вигадане подільське містечко Будич письменника і художника Анатолія Дністрового .

У трилогії різні тексти об'єднані простором провінційного містечка, у якому легко впізнаються реалії українського соціуму від 1980-х до 2000-х та діють різноманітні персонажі — митці, студенти, журналісти, пенсіонери та бандити.

«Сіра пейна» заглиблює у життя провінційної богемі — художників, натурниць і поетів. Головний герой — сорокарічний художник-відлюдник, що мешкає у своїй майстерні. Через взаємини митців, автор показує розпад міфу про «вежу зі слонової кості» — символу творчої незалежності та відокремлення митця від світу. У сучасному світі цей образ стає недосяжним, а художник потрапляє у творчу кризу, знаходячись на маргінесі суспільства.

У другій повісті «Привиди» йдеться про два паралельні часові шари: початок 2000-х років і наш час. Через спогади та рефлексії головного героя, читач спостерігає за змінами, які сталися з творчою молоддю, що колись кипіла енергією та викликами. Головний герой, повернувшись до міста своєї юності, усвідомлює, що минуле більше не існує в тій формі, у якій він його пам'ятає, а друзі та колеги перетворилися на «живих привидів» — невидимих у сучасному суспільстві.

Третя книжка «Перший кий Будича» через новели й оповідання продовжує розповідати історії містечка з середини 1980-х до сьогодення. Дністровий майстерно використовує часові та світоглядні зіткнення, щоб показати ключові моменти трансформації українського соціуму, дозволяючи читачеві пригадати чи роздивитися зсередини різні епохи. Трилогія є не тільки літературним дослідженням мистецького і соціального життя, але й проникливою рефлексією над змінами, які відбуваються в душах людей і суспільства в цілому.

Таран Л. Скандал. Київ : Віхола, 2024. 296 с.

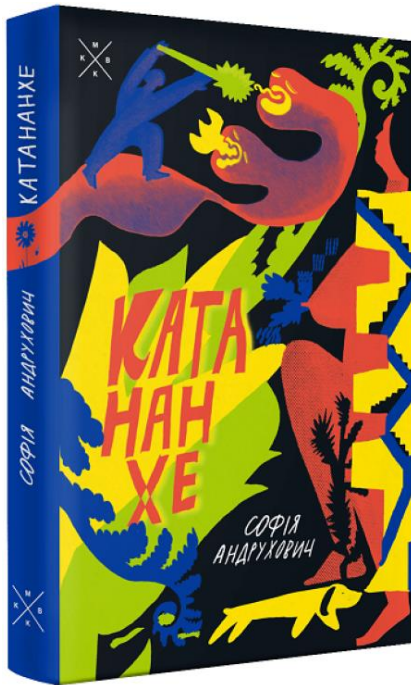
«Скандал» — це нова збірка оповідань письменниці й поетки Людмили Таран.

Тексти, зібрані у цій книжці, — це своєрідна археологія пережитого: дисидентство, (не)прийняття себе та свого походження, своєї сексуальності, «неправильних» почуттів. Самі ж тексти вибудовано на контрастах: курйози і трагедії, батьки і діти, любов і смерть, війна і мирне життя.

Авторка постійно розхитує читача на емоційних гойдалках, гартуючи тим самим витривалість, силу й любов до життя.

У кожному оповіданні Людмила Таран досліджує складні теми дисидентства, самопізнання, сімейних відносин, любові та смерті. Вона відкриває перед читачем археологію людських переживань, демонструючи їхню унікальність та важливість у формуванні нашого світогляду.

"Скандал" - це літературна подорож, яка залишить вас враженими і поглибить ваше розуміння людської природи. Ця книга заслуговує на увагу як шанувальників художньої літератури, глибоких психологічних рефлексій, так і тих, хто цінує високу якість письменницької майстерності.

Софія Андрухович, одна з найяскравіших сучасних українських письменниць, знову вражає своєю майстерністю у романі «Катананхе». Ця книга — це не просто історія про звичайну київську сім'ю, а захоплюючий літературний екскурс у світ, де буденність і надзвичайність переплітаються, створюючи неймовірно динамічний і емоційно насичений сюжет.

У центрі роману — звичайна київська багатоквартирка, де проживає родина: Леся, Олекса, їхня підліткова донька Тая і собака Діна. Ми бачимо звичайне, на перший погляд, життя цього сімейства, яке оточене завітчаними клумбами та тісними балконами. Літні вечори, коли можна споглядати, як місто засинає, додають картині ідилії. Однак, за цим фасадом спокою прихована потужна драма, яка розгортається з вражаючою інтенсивністю.

Андрухович створює справжній літературний шедевр, починаючи з буденного опису, який на перший погляд може здаватися банальним, але з кожним наступним абзацом цей звичайний світ починає трансформуватися. Оповідь поступово перетворюється на захоплюючу і тривожну розповідь про те, як надмірна пристрасть може змінити життя, розривати усталені звички і руйнувати стосунки. Із цим розвитком подій книга набирає швидкість, немов пружина, в несамовитій лавині емоцій.

НОМІНАЦІЯ «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО» -
Жанрова література (детектив / пригоди /
фантастика / любовний роман / історичний
роман / молодіжна проза / автобіографії)

**Винничук Ю. Наречена Вітру. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА,
2024. 384 с.**

Новий роман провідного українського письменника Юрія Винничука містить у собі, як у чарівній шкатулці, ще один роман — «Консул», постмодерний і фантасмагорійний, присвячений подіям літа 1809 року, коли у Львові було проголошено Королівство Галиції і Льодомерії під протек-торатом імператора Наполеона. До молодого королівства з'їжджаються закордонні консули й шукачі пригод.

Чарівна вдова письменника Стефана Корвіна пропонує Маркусові фон Келлеру, консулу Швейцарії, завершити недокінчений роман свого чоловіка. Інтрига довкола його смерті закручується в захопливий трилер, а незавершений роман разом з усіма персонажами починає жити своїм бурхливим незалежним життям... Події ж роману «Наречена Вітру» відбуваються у наш час на окупованій території. Головна героїня Дзвінка — бойовий медик, розповідає про перипетії, що випали на її долю, і як вона стала нареченою Вітру.

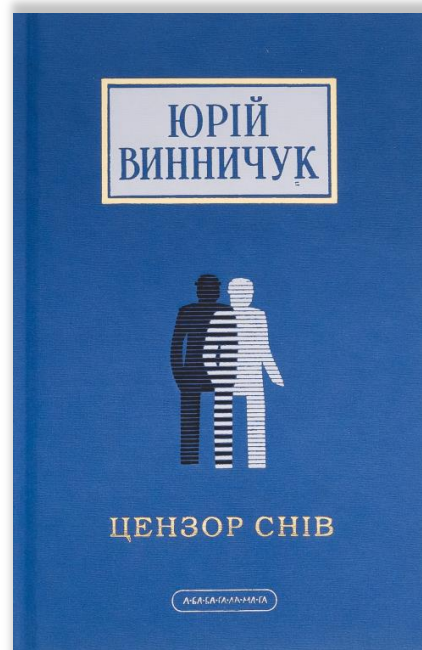

**Винничук Ю. Цензор снів. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2024.
384 с.**

Юрій Винничук у романі «Цензор снів» пропонує читачеві багатшарову і глибоко емоційну історію, що поєднує інтелектуальну гру з пам'яттю та драматичні події минулого. Головні герої опиняються в лабіринтах власних спогадів, де кожен крок у минуле відкриває нові сенси й змушує переосмислити власне життя. Сюжет поступово занурює читача у складну атмосферу тоталітарних режимів ХХ століття, крізь яку проходить кожен персонаж — зі своєю правдою, болем і способом виживання.

Це роман-розслідування, де розгадка справжньої суті героїв відбувається ближче до фіналу, ніби крізь серпанок снів, що розвіюється тільки тоді, коли вже здається, що все зрозуміло. Автор майстерно балансує між гротеском і натуралізмом, психологізмом і детективною інтригою, наповнюючи оповідь алюзіями та символами. Винничук ставить своїх героїв у ситуації морального вибору, де людська гідність, цинізм, страх і вірність переплітаються в химерний вузол.

«Цензор снів» — це не просто художній твір, а тонка психологічна драма й історичне осмислення часу, в якому виживали не лише люди, а й спогади, сні та тіні правди. Роман порушує болючі питання про ціну пристосування, силу пам'яті та природу істинної свободи. Його можна прочитати як притчу про добу, коли реальність була не менш химерною за найфантастичніший сон, а пробудження — болючішим за саму ніч.

Щербак Ю. Мертва пам'ять. Голоси і крики : книга підсумків і пророцтв. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 320 с.

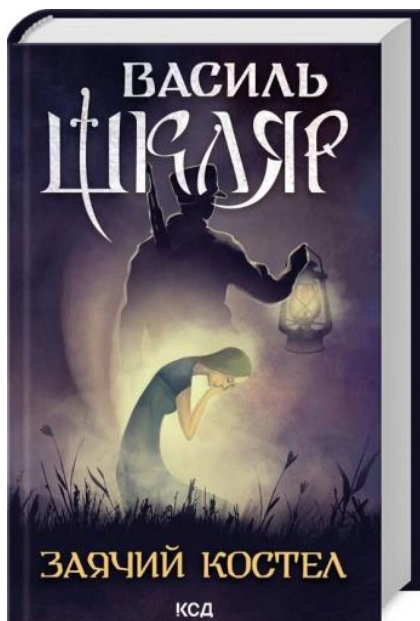

Роман Юрія Щербака «Мертва пам'ять. Голоси і крики» — це глибоко символічна політична антиутопія, що досліджує теми втрати національної ідентичності, знецінення історичної пам'яті та загрозу духовного поневолення. Події твору розгортаються в альтернативній реальності, де Україна опинилася під повним контролем окупаційного режиму. Ворог досяг страшного результату: не лише фізичної перемоги, а й глибокої трансформації свідомості народу, що більше не пам'ятає власного минулого і не здатен чинити спротив. Люди перетворилися на біомасу — бездумну, керовану, позбавлену коріння.

На тлі цього апокаліптичного занепаду постає група сміливців, які, ризикуючи життям, намагаються повернути народові втрачену пам'ять і національну гідність. Їхня боротьба не лише за територію чи владу — це боротьба за сенс існування, за правду, яка здатна розтрощити облуду. Щербак майстерно поєднує напружену динаміку політичного трилера з філософськими роздумами про місце людини в тоталітарному світі, її відповідальність за власну свободу та майбутнє.

«Мертва пам'ять» — не просто художній твір, а пророча книга-застереження, яка набуває особливої актуальності в сучасних реаліях. Щербак змушує читача замислитися над питаннями, які неможливо ігнорувати: що станеться, якщо нація втратить зв'язок із власною історією? Чи може бути визволення без пам'яті? Цей роман — заклик до пробудження, до дії, до збереження духовної незалежності як найвищої форми опору.

**Шкляр В. Заячий костел. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2024.
496 с.**

«Заячий костел» - новий роман відомого українського письменника Василя Шкляра, який занурює читачів у складний й болісний період європейської історії.

У центрі сюжету книги - історія старого Йонаса, який живе на хуторі посеред лісу. У ті часи, коли він зустрічається зі старим другом, вони згадують бувальщину, сповнену надій, втрат та боротьби. Колись Йонас, як і багато його земляків вірив, що німецькі війська допоможуть відродити незалежну Литву, проте після невиправданих сподівань, полону та нелюдської каторги на Донбасі, він вирішується втекти, сподіваючись подолати шлях додому.

Під час цієї подорожі Йонас зустрічається з українськими партизанами з ОУН-УПА та розуміє, що боротьба його народу за свободу переплітається з долями українців, які також не схиляються перед радянським режимом. Разом із волинськими повстанцями він вирушає у Литву, але врешті залишається сам. Його шлях крізь пастки й засідки - це подорож віри, витривалості й надії, яка жевріє завдяки богу пращурів...

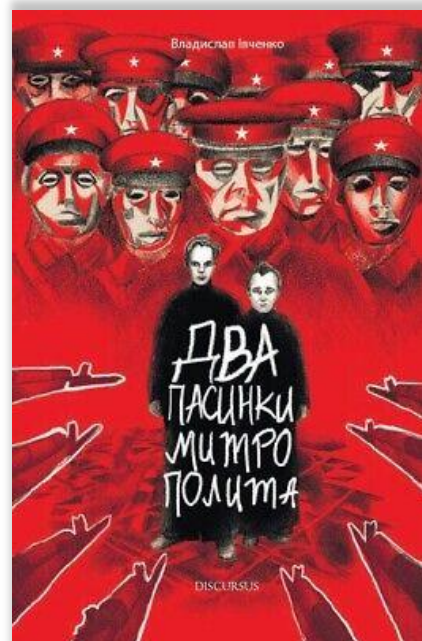
Роман «Заячий костел» зацікавить тих, хто хоче зануритися в цікавий та інтелектуальний сюжет, що порушує чимало історичних тем, а також тих, кого цікавить боротьба різних народів проти тоталітаризму. Ця історія - це більше, ніж просто казка для дорослих.

**Івченко В. Два пасинки митрополита. Брустури : Дискурсус, 2024.
624 с.**

Вихованці митрополита Шептицького — Теофіл Володимирський та Іван Великодній — щойно закінчили духовну семінарію. Іван розпочинає служіння в далекому гірському селі, а закоханий Теофіл зволікає з висвяченням й залишається у Львові поруч із митрополитом.

Страждання й смерть, що прийшли з Другою світовою, кардинально змінюють цінності й переконання героїв, а врешті — і їхні долі. Обоє чоловіків окупанти намагаються використати, щоб схилити митрополита на свій бік. Жорстокі вбивства, несподівані зради, ігри з совістю, погрози й шантажі штовхають Івана й Теофіла на важкий шлях. Чи вдасться побороти зло силою віри чи доведеться взяти до рук інакшу зброю — питання, до якого пасинки митрополита зовсім не готові.

У романі Владислава Івченка можна знайти жанрові ознаки історичної хроніки, воєнного детективу, любовної мелодрами та голлівудського блокбастеру. Роман має динамічний і кінематографічний сюжет, мінімум описів, його кінцівка залишає простір для роздумів. Літературні критики навіть порівнюють цей твір із романом Джорджа Мартіна «Гра престолів». Після його прочитання вам захочеться більше дізнатися про цей період нашої історії та постать Андрея Шептицького.

Кокотюха А. Підпільна держава. Харків : Віват, 2024. 304 с.

Андрій Кокотюха, відомий український письменник, у своїй книзі «Підпільна держава» розкриває одну з найменш відомих, але надзвичайно важливих сторінок історії Другої світової війни та повоєнного періоду — боротьбу литовських партизанів проти радянської окупації. Травень 1945 року. Війна завершена, але для Литви справжнє визволення ще попереду. Через постать головного героя, командира загону литовського збройного опору Сакаласа, читач занурюється в реалії важкої і виснажливої партизанської війни.

Події книги розгортаються у післявоєнній Литві, коли країна знову опинилася під радянською окупацією. Після розгрому Німеччини, литовці сподівалися на відновлення своєї незалежності, але натомість отримали нову хвилю терору та репресій від радянської влади. Ця книга відображає глибокий контраст між сподіваннями на свободу та жорстокою реальністю нової окупації.

Андрій Кокотюха використовує яскравий, насичений і водночас зрозумілий стиль письма. Його мова відображає драматичність і напруженість подій, допомагаючи читачам повністю зануритися в атмосферу післявоєнної Литви. Автор майстерно та точно передає не лише фізичні випробування героїв, але й їхні внутрішні переживання, страхи та надії.

«Книга втрат і нестач» Влада Івченка видавництва «Темпора» — це унікальний твір, який висвітлює життя під час війни, де трагедія та комедія зливаються у складну мозаїку подій і персонажів. Автор майстерно збирає численні історії, що разом створюють повну картину війни, сповнену смерті, болю, страху, відчаю, брехні, але також надії, пристрасті, ейфорії та сміху. Сюжети охоплюють різні аспекти життя на війні: солдати випадково ловлять колаборанта; батьки їдуть по тіло сина на окуповані території; дядько хвилюється, що навколо стільки мертвих і поранених, а він цілий.

Історія двох людей і кота починається з чаю і не закінчується на війні, за тіло бійця влаштовують скандал дружина та коханка.

Книга наповнена реалістичними епізодами, як-от нескінченний дощ, нездоланне багно і постійні прильоти, які створюють атмосферу постійного напруження та непередбачуваності. Через призму людських емоцій, відчаю та надії, Івченко передає глибокий психологічний портрет своїх персонажів, змушуючи читачів задуматися над моральними аспектами війни.

У книзі не тільки відображено складні та темні сторони війни, але й показується, як у найтяжчі часи люди знаходять силу для сміху та надії. Цей твір є важливим внеском у сучасну українську літературу, що дозволяє глибше зрозуміти виклики та переживання людей на війні. Незважаючи на важкі теми, книга може стати вашим набутком у наші темні часи, надаючи силу та натхнення для подолання труднощів.

Івченко І. Межа Невади. Київ : Темпора, 2024. 476 с.

«Межа Невади» - це історія про фронтири й револьвери, кіноіндустрію, акторство та сучасну війну.

Головний герой нової книги Владислава Івченка - Дмитро Невада, український актор та зірка вітчизняного кіно, який переживає глибоку кризу як у житті, так і в кар'єрі. Щоб відволіктися від сірої буденності, він поринає у читання ковбойського роману, що переносить його в альтернативне українське Дике Поле, якби історія пішла іншим шляхом: козаки цього світу озброєні револьверами, п'ють кукурудзяний бурбон-самогон, щодня борючись за своє виживання. Найкрутіший з них - загадковий герой у масці на ім'я Конотоп, який повертається до Степу, щоб помститися за образи минулого

Невада мріє зіграти цього невловного стрільця на великому екрані, однак раптовий початок повномасштабного вторгнення кардинально змінює його життя. На тлі війни йому доведеться відповісти на ключові питання: ким він є насправді, де проходить його власна межа і чи здатен він її переступити? Чи втілить він свої мрії, та чи змінить своє життя так само як його улюблений персонаж змінив хід історії?

Цей роман захопить шанувальників альтернативної історії, поєднуючи реальні події сучасної України з фантазмагоричним світом Дикого Поля. Це історія про мужність, пошуки себе та боротьбу з власними демонами.

**Змієві вали. Антологія української фантастики XIX–XXI століть.
Харків : Віват, 2024. 480 с.**

Видання "Змієві вали. Антологія української фантастики XIX–XXI століть" - це яскрава та вражаюча збірка, яка пропонує читачеві унікальну можливість подорожувати у часі та просторі, відкриваючи перед ним безмежні грані української фантастики.

На сторінках цієї антології зустрічаються неймовірно різноманітні уявні світи: від захоплюючих фантастичних історій про колонізацію Марса та небезпеки космічного фронтиру до витончених готичних мотивів, які оживають у спальних районах. Кожна історія в цій антології - це окремий калейдоскоп емоцій та ідей, які зачаровують, захоплюють та залишають глибокий слід у серцях читачів.

Особливою цінністю є те, що антологія охоплює твори різних поколінь авторів, від класиків до молодих талантів, що дозволяє читачеві отримати повний обсяг розвитку української фантастики протягом трьох століть. Це не лише збірка історій, а й відображення динаміки розвитку літературного жанру протягом часу.

Окрім цього, антологія супроводжується важливим есеє-путівником, який допомагає читачеві зорієнтуватися у великому обсязі жанрів, творів і авторів української фантастики. Це надає додаткової цінності та допомагає глибше зануритися у світ пригод.

**Савка М. Люди на каві. Львів : Видавництво Старого Лева, 2024.
224 с.**

Люди на каві. Та про що вони лишень не говорять! Сміються, сваряться, зізнаються в коханні, розповідають про подорожі, будують плани. Встигай лише записувати. Ці історії — про звичайних людей, які живуть своє життя, з його драмами, болючими розривами і вічним прагненням щастя. Тут багато чуттєвості, гумору і фіксації моменту, бо так важливо відчувати мить, у якій ти живий і відчуваєш світ довкола — у повноті емоцій, звуків, смаків, кольорів. І в цьому сенсі цю збірку оповідань можна було б назвати свого роду гідом у світі органів чуття, бо головний герой тут — людина, яку можна обійняти і яка хоче, щоб її

чули, бачили і любили.

Видання "Люди на каві" Мар'яни Савки - це вражаюча збірка оповідань, яка проникає в серце кожного читача своєю щирістю, емоційністю і глибоким сприйняттям життя звичайних людей навколо нас.

У цій книзі авторка вдало поєднує різноманітні історії, які відображають різноманіття людських доль, їхні радості, болі, кохання та сподівання. Через кожну історію простежується внутрішня сутність відповідного персонажа, їхні мрії та боротьба з власними демонами.

Особливістю цієї книги є живе зображення атмосфери кав'ярень, де люди збираються, щоб поділитися своїми думками, почуттями та досвідом. Кава стає не лише напоєм, але й символом спілкування, відкритості та співчуття.

Фурса С. Порятунок з російських щелеп. Київ : YakabooPublishing, 2024. 544 с.

«Порятунок з російських щелеп» - гідний екранізації гостросюжетний роман, який не відпускає до останніх сторінок.

Успішний американський бізнесмен Майк Лозінські разом зі своїм загадковим партнером Алексом вирушає на Донбас, щоб врятувати сестру Майка, яку тримають в заручниках. Цей далекий та незрозумілий край охоплений війною, через що місія з порятунку стає смертельно небезпечною, особливо коли знаєш, що на твоєму шляху можуть виринути вороги з минулого й теперішнього: від бандитів з 90-х та російських військових до місцевих сепаратистів.

Один з викрадачів Еліс - колишній військовий Трофімов, який спочатку радісно підтримав «російську весну», але швидко розчарувався в нав'язаних ідеях, які не мають під собою жодного ґрунту. Чи вдасться Майку і Алексу зламати плани небезпечних ворогів, знайти Еліс та вийти живими з цього пекла?

Цей захоплюючий трилер пропонує не лише напружений сюжет і динамічні дії, а й глибокі людські драми, порушує питання честі, зради та справжньої сміливості. «Порятунок з російських щелеп» стане незабутньою історією про відвагу та боротьбу на тлі сучасних конфліктів, яка не змусить сумувати ані молодь, ані дорослих шанувальників детективів та екшну.

Колоритні діалоги, стрімкий розвиток подій та цікаві герої заслуговують на увагу широкого кола читачів, які полюбляють життєві сюжети з нотками філософії.

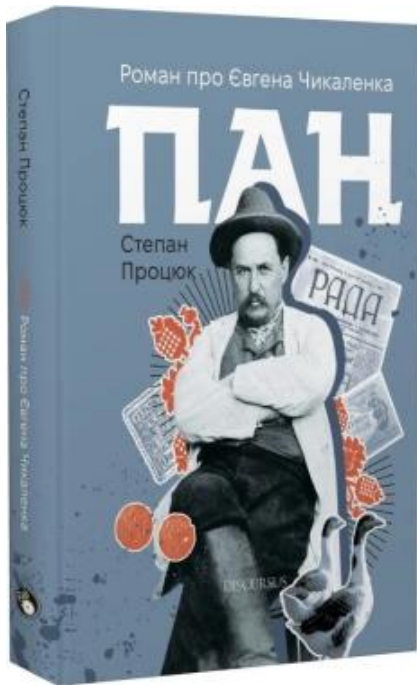

«Повернути себе» Сергія Фурси – це напружений бойовик, який розповідає про Олександра Белова, відомого як Алекс, успішного кризового менеджера великого банку, який втрачає пам'ять після вибуху під час теракту. Алекс, не маючи жодних спогадів про своє минуле, стає ціллю одного з найрозшукуваніших терористів світу – Аміна. Той прагне перетворити його на «ідеальну машину» для виконання своїх злочинних планів. Історія починається з заплутаних перетинів між героями, розгортаючись у світі небезпеки та шпигунських інтриг.

У центрі сюжету – боротьба Алекса не тільки за виживання, але й за повернення своєї ідентичності. Він опиняється у вирі глобальних конфліктів, пов'язаних із ісламськими терористами, російськими спецслужбами, а також агентами ЦРУ та Моссаду. Зіткнувшись із безліччю небезпечних ворогів, Алекс змушений швидко адаптуватися і вирішувати, на чий бік стати. Водночас він шукає відповідь на головне питання: хто він насправді і чи зможе повернути своє колишнє життя?

Ця книга захопить шанувальників гостросюжетних бойовиків, де переплітаються світ тероризму, шпигунства та особистих драм. Сергій Фурса створює насичену інтригами і ризиками атмосферу, де кожен крок героя може стати останнім. Ідеальна для тих, хто любить динамічний сюжет, несподівані повороти та міжнародні конфлікти.

**Процюк С. Пан. Роман про Євгена Чикаленка. Брустури :
Дискурсус, 2024. 304 с.**

«Легко любити Україну до глибини душі. А ви полюбіть її до глибини власної кишені», — ці слова Євгена Чикаленка стали чи не найцитованішими в час російсько-української війни, спонукаючи громадян до жертвності й водночас засвідчуючи повагу сучасних українців до цієї неординарної постаті в нашій історії. Вони віддзеркалюють не лише громадянську позицію, а й глибину патріотичного покликання цієї людини, що понад сто років тому поклала своє життя на вівтар служіння українській справі.

У своєму новому романі Степан Процюк намагається переосмислити постать Євгена Чикаленка не тільки як національного діяча, видавця й мецената, а передусім — як живу людину зі своїми внутрішніми переживаннями, сумнівами та духовним шляхом. Письменник будує художній наратив на перетині історії та психології, запрошуючи читача побачити знайомі факти під новим кутом зору. Через тонку емоційну прозу він демонструє, що справжній патріотизм — це не лише великі вчинки, а й щоденна невидима праця.

Роман є своєрідним містком між минулим і сьогоденням, між Чикаленком-історичною фігурою й Чикаленком-людиною. Саме в цій подвійності і криється глибина твору, який змушує замислитися над тим, яку ціну ми готові заплатити за свободу та гідність.

Добрянський В. Лілі. Тернопіль : Богдан, 2024. 376 с.

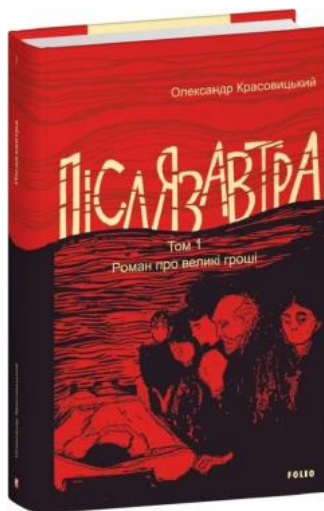
Книга «Лілі» Василя Добрянського — це майстерно написаний горор-роман, який занурює читача у вир подій, де нічого не є таким, як здається. Автор вміло поєднує елементи детективу, психологічного трилера та містики, створюючи атмосферу, від якої мурашки пробігають по шкірі. Книга змушує замислитися над природою зла і тим, як легко можна втратити контроль над ситуацією, коли правду приховують брехня та страх.

Події розгортаються у маленькому містечку, де відбувається страшне і загадкове вбивство — отруєні донька і дружина міського голови. Капітан Іван Зуб береться за розслідування цього жахливого злочину. Водночас у місто приїжджає журналіст, який планує взяти інтерв'ю у колись відомої поетеси Лілії Понаровської. Однак події швидко виходять з-під контролю, і місто огортає паніка через низку загадкових вбивств, що продовжуються. Мешканці містечка починають боятися маніяка, що десь поруч. Таємничий убивця діє холоднокривно і безжально, не залишаючи слідів. Хто ж це? Чи вдасться спіймати зловмисника?

Сюжет роману розгортається непередбачувано, тримаючи читача у постійній напрузі. Розв'язка історії вражає своєю несподіваністю, розкриваючи приховані мотиви та секрети, що приховувалися за поверхнею спокійного містечка.

**Красовицький О. Післязавтра. Том 1. Роман про великі гроші.
Харків : Фоліо, 2024. 544 с.**

У новому романі Олександра Красовицького події розгортаються у 2025 році на тлі поступового розпаду російської влади після похорону Путіна та звільнення мавзолею від тіла Леніна. Автор розповідає про радянські й російські спецслужби, цинічне захоплення влади вихідцями з КДБ/ФСБ та використання ними світових фінансових і релігійних центрів для підтримки диктатур. Через сюжет підкреслюється недовговічність режиму, побудованого Путіним.

Війна триває, в Москві лунають сигнали тривоги, а регіони рф поступово починають рух до самостійності. Події охоплюють не лише Москву, а й Калмикію, Узбекистан, Якутію, Татарстан, Італію та Близький Схід.

Красовицький О. Післязавтра. Том 2. Роман про дуже великі гроші. Харків : Фоліо, 2024. 606 с.

Дія другої частини роману Олександра Красовицького «Післязавтра» відбувається у недалекому майбутньому. Нові очільники, спадкоємці «гідри ОГП-НКВД-КГБ-ФСБ», контролюють великі фінансові ресурси та спрямовують їх на глобальну дестабілізацію і терор. Диктатура поглиблюється, перетворюючись на насильство проти власного населення і народів національних республік.

**Белянський П. Битись не можна відступити. Харків : Віват, 2024.
384 с.**

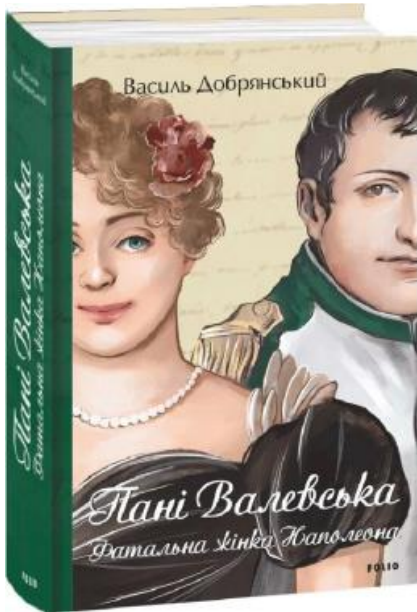
Видання "Битись не можна відступити" - це рухлива, емоційна та іскрометна книга, написана автором Павлом Пашетом Белянським. Автобіографічна оповідь проливає світло на життя звичайних людей, які відчували на собі страшну реальність війни і змушені були взяти в руки зброю, щоб захистити свою країну.

Що робить цю книгу винятковою, так це її чесність та автентичність. Автор не прикрашає події, не приховує своїх власних переживань і вражень. Він дає нам можливість крок за кроком пройти разом з ним і його товаришами шлях від звичайного цивільного життя до реальності війни. Від моменту, коли вони були простими українцями зі своїми повсякденними проблемами, до миті, коли стали бійцями батальйону ЗСУ, готовими боротися за свою країну.

Описуючи штурми та втрати, автор відверто розповідає про всі випробування, які довелося зазнати йому та його товаришам. Проте серед усього цього хаосу і страху проглядає нитка гумору та сила духу, які допомагають їм триматися й іти далі.

Одним із найбільших досягнень цієї книги є те, що вона може вразити кожного. Вона не лише розкриває жорстокість війни та її вплив на людей, а й надає нам можливість зрозуміти, що справжні герої можуть виявитися звичайними людьми у звичайних ситуаціях.

Добрянський В. Пані Валевська. Фатальна жінка Наполеона.
Харків : Фоліо, 2024. 512 с.

Роман Василя Добрянського «Пані Валевська. Фатальна жінка Наполеона» – це захоплююча подорож у світ інтриг, романтики та політики, що розгортається на тлі великих історичних подій. Книга привертає увагу не лише завдяки своєму захоплюючому сюжету, але й через майстерність автора в розкритті психології персонажів та атмосфери епохи.

В центрі роману – графиня Марися Валевська, молода та надзвичайно вродлива жінка, чия доля переплетена з долею Наполеона Бонапарта. На початку книги читачі знайомляться з її непростим життям: завагітнівши в юному віці від таємничого коханого, Марися змушена вийти заміж за старшого на п'ятдесят років графа. Шлюб, що спочатку здається порятунком, виявляється глибоким розчаруванням для дівчини. Однак, на цьому життя не зупиняється, адже доля приготувала для неї нові, неймовірні випробування.

Зустріч з Наполеоном стає переломним моментом у житті Валевської. Її вродливість і харизма приваблюють французького імператора, що зумовлює початок їхнього бурхливого роману. В їхніх стосунках переплітаються особисте та політичне: Марисю оточують надії її народу, адже її любов до Наполеона символізує спробу відновлення польської державності.

НОМІНАЦІЯ «КРАСНЕ ПИСЬМЕНСТВО» - ПОЕЗІЯ / АФОРИСТИКА

Амеліна В. Свідчення. Львів : Видавництво Старого Лева, 2024. 80 с.

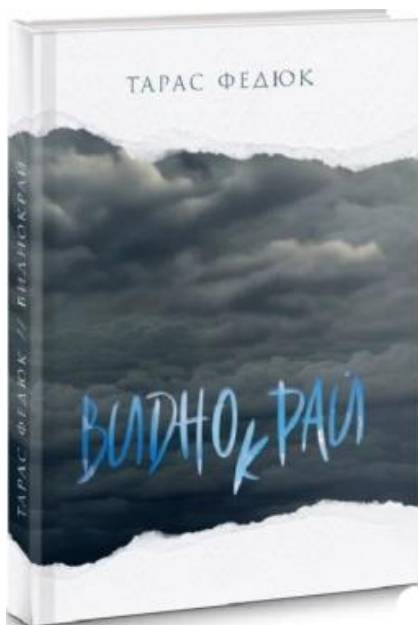

Історія поетичної збірки «Свідчення» відомої журналістки Вікторії Амеліни сумна і трагічна, адже книга була опублікована видавництвом Старого Лева посмертно. Перші вірші були написані авторкою форму ще на етапі розгортання повномасштабного російсько-українського конфлікту у 2022 році та вторгнення на територію України окупантів, а от останній – за кілька днів перед трагічною загибеллю поетеси під час ракетного удару у Краматорську 27 червня 2023 року.

«Свідчення» несе в собі глибокі рефлексії та відчуття про війну, втрати та майбутнє, органічно вписані в хронологію подій та знайомств, що відбулися з Вікторією після 24 лютого. Усе в віршованих рядках на стільки близьке кожному і в той час зрозуміле (особливо для тих, хто перебував тут і став свідком цих подій), що їх читаєш і відчуваєш там себе. А от для інших книга може бути одкровенням, адже зрозуміти Вікторію зможе не кожен.

Збірку доповнюють неперевершені ілюстрації Данила Мовчана, які відтворюють текст у формі візуальної експресії в тузі та болі війни, доповнюючи його інтенсивними образами. Сильно і змушує багато над чим задуматись у нашому житті.

Федюк Т. Виднокрай. Київ : Гамазин, 2024. 120 с.

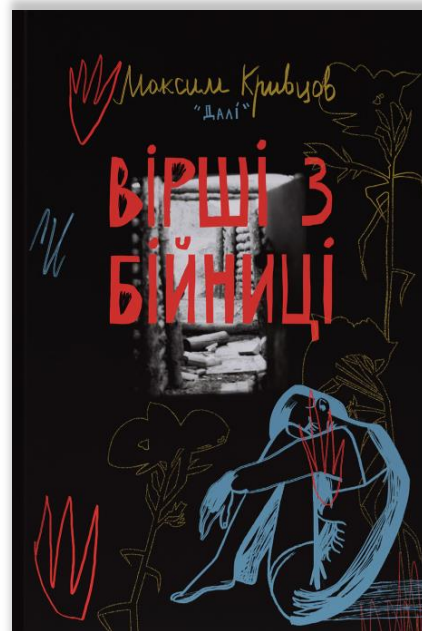
Тарас Федюк — ім'я, що давно асоціюється з високою поезією та глибокими роздумами про людське буття, культурну спадщину, ідентичність та роль митця у сучасному світі. Його нова збірка віршів «Виднокрай» є черговим підтвердженням майстерності поета, здатного проникати у найпотаємніші куточки людської душі та відображати їх у своїх творах з неймовірною точністю та красою.

«Виднокрай» — це збірка, яка охоплює три останні роки творчого життя Тараса Федюка, але включає також вірші, які не публікувались раніше з різних причин. Ця книга стає своєрідним підсумком творчих пошуків та експериментів поета, дозволяючи читачеві не лише ознайомитися з новими творами, а й заглибитися у його минулі роздуми та відчутти еволюцію його творчого шляху.

У збірці відчувається широкий спектр тем, від інтимних переживань до загальнолюдських проблем. Федюк майстерно грає з часом і простором, поєднуючи минуле і сучасне, створюючи вірші, які відображають не лише його особистий досвід, але й загальні тенденції у культурному та суспільному житті України.

Автор завжди славився своїм унікальним стилем, в якому поєднуються глибокі філософські роздуми та тонке відчуття мови. У «Виднокраї» це мистецтво досягає нових висот.

Прочитайте ці вірші. Побудьте поруч. Зіпріться на обвалену стіну. Подихайте сирістю й порохом. Послухайте, як співають птахи на початку весни і працює ворожа техніка на дванадцяту годину. А тоді підійдіть до бійниці — й дивіться. Як курява ковтає будинки. Як рвуться сталеві нитки снарядів. Як стираються вулиці, наче коректором. Як пострибунчик сонця падає додолю. Як вигинається трава після того, як по ній пройшла група піхотинців. Як дідусь тягне велосипед і зникає в тумані. Мусимо побачити дерева і гори, сніги і ріки, любов. І дихати, бо це сьогодні розкіш.

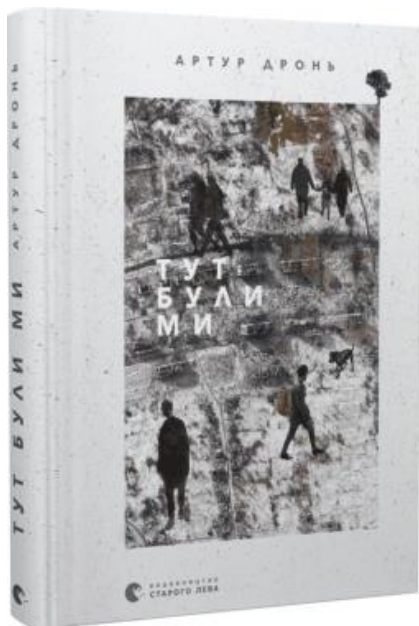

Покажіть собі себе. Те, скільки цукру ви кидаєте собі в чай. Як смажите картоплю. Як жмуритесь від сонця. Як високо закачуєте шкарпетки. Чи зіжмакуєте паперовий стаканчик перед тим, як кинути його до смітника. Ця бійниця широка. І вона — лише ваша. Варто тільки зазирнути. Війна загострює відчуття й усвідомлення. Вірші про війну наче кулі — вражають смертельно глибоко й залишаються в серці назавжди. Це точки перетину тих, хто на передовій, і тих, хто в тилу. Це містки для розуміння один одного.

У виданні вміщено світлини автора та записи поезій.

Дронь А. Тут були ми. Львів : Видавництво Старого Лева, 2024.

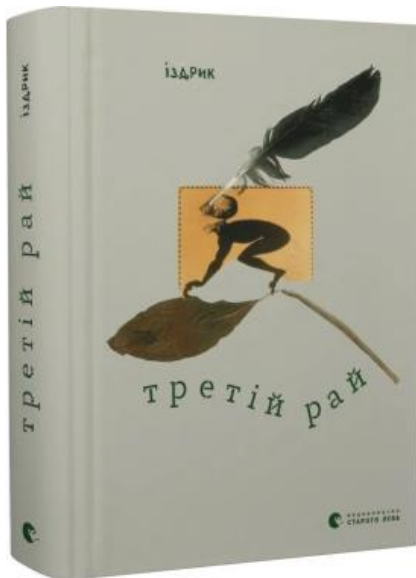
112 с.

Артур Дронь у своїй поетичній збірці «Тут були ми» піднімає завісу над світом, в якому війна не є центральним мотивом, але все ж проникає у глибину людської душі. Ці вірші, написані на фронті, не ведуть розмову про війну як таку, а фокусуються на людях, які, попри всі труднощі, продовжують любити, пам'ятати та сподіватися. Це мистецький жест, що зумовлює думати про вірші як про важливий інструмент для передачі болю, надії і людяності.

«Тут були ми» — це не просто поетична збірка. Це багатошарова мозаїка людських переживань, що складена з емоцій та подій війни, але не зосереджена на них. Поезія Дроня пронизана особистими спогадами, емоціями, що йдуть з фронту, але перетворюються на слова, що говорять про біль і надію, про любов і прощення.

Дронь використовує просту, але потужну мову, що безпосередньо торкається серця. Вірші, написані під час війни, перетворюють спогади на поетичні образи, які рідко кого залишають байдужим. Кожен рядок пронизаний глибиною і щирістю, що дозволяє читачеві відчувати як внутрішню боротьбу автора, так і універсальність людських емоцій. Особливу атмосферу книжки створюють ілюстрації Катерини Сад і уривки з листів, які військові отримали від дітей. Вони надають їй глибини та переконливості.

«Третій рай» — це спроба поетичного шаманізму, намагання зібрати воедино корпус текстів, що став би своєрідним каноном земного раю, як його собі уявляє Автор. Слово «візуалізація» також буде доречним, хоча в збірці не бракує і власне візуальної компоненти — збірка проілюстрована серією розмальованих Іздриком сірникових коробочок. Незайве буде додати, що серія створена під час блекаутів 2022-го, що додає «візії раю» специфічного забарвлення та настрою.

Іздрик – вагома постать на культурній мапі України. Популярний поет і автор контраверсійної екзистенційної прози, він є одним з живих класиків сучасної української літератури. Іздрик відомий як один з авторів так званого станіславівського феномену. Також завдяки праці автора в дев'яності та нульові виходив культовий мистецький часопис «Четвер».

«Третій рай» — це не лише поетична спроба втечі від реальності, а й емоційний жест спротиву темряві, тривозі й невизначеності, в які занурилася країна. Візії Іздрика — це пошук світла серед мороку, де рай з'являється не як ідилія, а як крихка можливість гармонії, збережена у слові, образі й моменті.

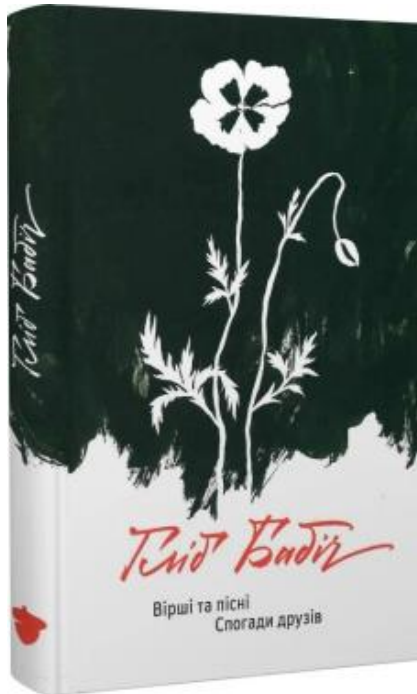
Савка М. Навіки ніжні. Львів : Видавництво Старого Лева, 2024. 112 с.

Поетеса Мар'яна Савка ділиться з читачами книгою «Навіки ніжні» Видавництва Старого Лева – це збірка віршів, що вміщує у собі два роки емоційного життя авторки, від серпня 2021-го до серпня 2023-го. Усі 77 віршів, що входять до цієї книги, створюють суцільний потік почуттів, передчуттів, болю, ненависті, розпачу, витривалості, терпіння, чекання, боротьби, любові, сили і ніжності. Ця ніжність, як зазначає авторка, є невід'ємною складовою, що допомагає вистояти та відчувати цінність життя навіть у найжорстокіші часи.

Мар'яна Савка через свої віршовані рядки намагається відобразити хронологію подій сучасності, передаючи через слова не тільки власні почуття, але й загальне відчуття часу. Кожен вірш – це окремий шматочок життя, наповнений глибинними роздумами та відчуттями. Читачам відкривається можливість пережити разом з авторкою моменти витривалості та надії, які допомагають знайти силу боротися далі.

Ця книга буде цікавою для всіх, хто цінує сучасну українську поезію, зокрема патріотичного напрямку, шукає глибокі емоційні переживання та бажає знайти розраду та натхнення у словах. «Навіки ніжні» стане особливо близькою тим, хто хоче зануритися у світ ніжності та сили, які допомагають вистояти у найтяжчі моменти життя.

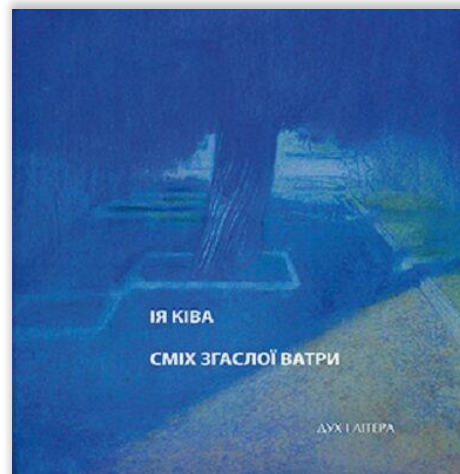
Оновлене та доповнене перевидання збірки «Вірші та пісні». Сльози на очах. Мороз по шкірі. Це все, що Вам потрібно знати про вірші та пісні військового поета, ветерана Гліба Бабіча. Двомовна поетична збірка чесна до щему та потужна, як зброя. Власне, вона є зброєю у сучасній війні «Коли працюють гармати, музи мовчать» — не про нього.

Несамовиті музи Гліба Бабіча кричать уголос, заглушаючи розриви, переносячи кожного з мирного, тихого, ситого життя в чорно-білий світ війни. А ще вони співають голосом «Козак систем», доповнюючи музикою пронизливі тексти. І ви, читаючи, несподівано почнете підспівувати вголос «Подай зброю мені брате...».

Чого ще варто чекати від цієї книги? Флешбеків у перші роки війни, коли автор ще писав російською «Погожий день. На бруствере цвіток...». Захвату від пронизливих україномовних текстів, якими наче говорить сама наша земля «Нищити ворога — це не гріх...».

Ківа І. Сміх згаслої ватри. Київ : Дух і Літера, 2024. 120 с.

Книга "Сміх згаслої ватри" від Ії Ківи є вражаючим літературним свідоцтвом про війну, кохання та неминучу моральну рефлексію. Ця збірка віршів не лише захоплює своєю поетичною майстерністю, але й глибоко проникає в душу читача, ставлячи перед ним важливі моральні та філософські питання.

Вагомою темою книги є природа війни та її вплив на людську долю. Ія Ківа через свої вірші досліджує, чи можливо завершити війну після того, як вона вже розпочалася, чи можна перемогти не ворога, а ідею війни. Вона пропонує читачеві не просто стежити за ходом бойових подій, але й відчувати власні моральні роздуми щодо свободи і сили, які часто підштовхують людей до конфліктів.

Поетичний стиль Ії Ківи є неповторним і емоційно зарядженим. Вона майстерно поєднує образність із метафорами, створюючи живописні картини війни і кохання. Її вірші переповнені емоціями і глибоким розумінням того, як війна перетворює життя і змінює сприйняття світу. Кожен вірш у збірці вражає своєю міцною енергією та надзвичайною силою слова.

Окрім теми війни, книга також звертає увагу на значення пам'яті в історії. Ія Ківа нагадує читачам про важливість збереження історичної пам'яті, яка є "сірниками" для освітлення темряви минулого та майбутнього.

**Костенко Л. Скіфська одісея. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА,
2024. 144 с.**

Ліна Костенко та Володимир Бахтов створили чудове видання поеми-балади, що переносить нас на дві з половиною тисячі років назад. «Скіфська одісея» — це не просто подорож, а відкриття нового світу, де Грек з Ольвії перетинає безкраї простори Борисфену, досліджує землі скіфів і опиняється на межі двох цивілізацій.

Ця історія — не лише про відвагу мандрівника, а й про невідомість, що чекає на нього за кожним поворотом річки. Його шлях — це не просто комерційна подорож, а шлях у невідоме, де межа між міфом і реальністю розмивається. Давні племена, незвідані ритуали, небезпека та дивовижні відкриття — кожен новий день готує йому випробування. Але як завершиться ця експедиція? Чи справді він обрав правильний напрям?

Минуле оживає в цій поемі, змушуючи поглянути на історію зовсім інакше. Костенко вміло поєднує давні події з сучасністю, нагадуючи, що наша культура має глибоке коріння. Відлуння античного світу, долі забутих мандрівників і сліди великих імперій — усе це стає частиною масштабної картини, яка розгортається перед читачем.

**Бородін М. Кількість знаків без пробілів. Брустури : Дискурсус,
2024. 160 с.**

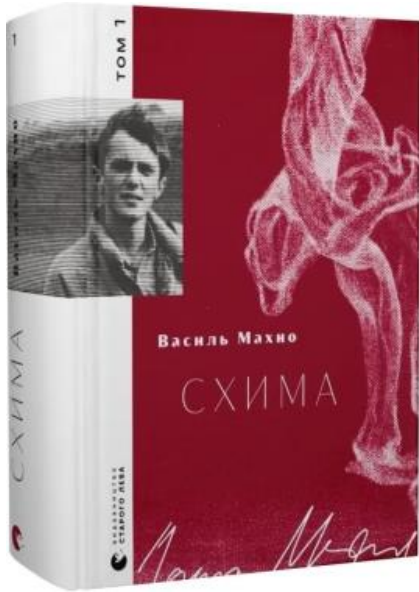
«Кількість знаків без пробілів» — поетична збірка Максима Бородіна, що постає як глибоко особистий і водночас національний щоденник епохи, в якій війна, любов і смерть переплітаються в одному текстовому просторі. Автор намагається виміряти неочевидне: не слова, а тишу між ними, не події, а відлуння, яке вони залишають у душі. У цьому світі «кількість» стає метафорою порожнечі, що з'являється після втрат, а «знаки без пробілів» — символом безперервного болю й розмислів.

Бородін уважно слухає простір між словами — ті «пробіли», які створює війна в людських долях і тілі самої мови. Його поезія — це водночас молитва і сповідь, крик і мовчання, текст і пауза. Вона про те, як час і біль змінюють саму природу слова, роблячи його вмістилищем для пам'яті, тривоги, надії. Цей поетичний жест — не лише фіксація моменту, а й спроба знайти нові форми для говоріння про незбагненне.

Збірка звертається до читача як до співрозмовника, що шукає відповіді в оцифрованому, розірваному світі. У цьому світі навіть молитва здається рядком коду, де «кількість» уже не цифра, а стан, а «знаки» — ті, що ми залишаємо одне одному, коли слів уже не вистачає.

Махно В. Схима. Львів : Видавництво Старого Лева, 2024. 744 с.

«Схима» Василя Махна — це не просто антологія вибраного, а справжній духовний маршрут поетичного життя, що охоплює тридцять років творчості. У цій книжці зібрані вірші, написані від початку 1990-х до останніх років, які дають змогу побачити, як розгортається унікальний поетичний світ митця: від сповнених юнацької енергії й експерименту текстів до глибоко виражених, філософських роздумів про час, пам'ять, землю й буття. Саме ця довготривала еволюція й послідовність у стилі формують відчуття «схими» як поетичного подвигу — внутрішнього очищення та пошуку сенсу.

У віршах Махна читач зустрічає рідкісну здатність поєднувати український культурний код із досвідом еміграції, мандрів і взаємодії з багатьма культурами. Його поезія сповнена алюзій на біблійні тексти, класику, філософські традиції, але водночас вона дуже тілесна, емоційна й пейзажна. Нью-Йорк, Тернопіль, Єрусалим — у його текстах не просто географічні пункти, а багатошарові символи досвіду, духовного ландшафту, міфу й реальності, що переплітаються в єдиному ритмі.

Це книжка, яку читають не поспіхом, а зосереджено, аби не загубити жодної інтонації, жодного натяку. «Схима» запрошує читача не лише слухати поетичний голос Василя Махна, а й пройти з ним цей шлях — від зовнішнього світу до внутрішнього, від форми до суті, від слова до тиші.

**Жадан С. Усі вірші 1993–2023. Чернівці: MeridianCzernowitz, 2024.
1440 с.**

Книга «Жадан. Усі вірші. 1993 – 2023» — це епічна поетична антологія, що охоплює тридцятирічний творчий шлях одного з найвідоміших українських поетів нашого часу, Сергія Жадана. Це видання є не лише комплексом віршів, а й унікальною хронікою культурних і соціальних трансформацій України від часу здобуття незалежності до сьогодення.

Сергій Жадан, автор понад семисот віршів, знайомить своїх читачів із зібраним у хронологічному порядку поетичним спадком, який є живим свідченням плину часу та розвитку як особистості, так і країни. Від початку Незалежності України до теперішнього часу, кожен вірш відображає різні етапи особистісного і соціального становлення.

Поезія Сергія Жадана є унікальним відображенням української дійсності. У його віршах переплітаються особисті і соціальні теми, що створює глибокий і багатоаспектний портрет сучасної України. Його вірші відзначаються проникливістю, іронічним відношенням до соціальних реалій і здатністю порушувати важливі питання про національну ідентичність та соціальну справедливість.

Жадан використовує поетичний стиль, що поєднує простоту з глибиною. Його мова інколи є складною і багатогранною, але завжди лишається зрозумілою до читача.

**Содомора А. Від-homin за homo-ном: античні суголосся. Львів :
Апріорі, 2024. 352 с.**

Авторська збірка поезій-мікротекстів відкриває нову сторінку в українській літературі, поєднуючи українську мову з латинськими виразами, афоризмами та лаконічними мініатюрами. Латинські вставки не сприймаються як прикраса — вони органічно вплітаються в загальний ритм і сенс, створюючи філософську двомовну тканину, де вікова мудрість античності звучить сучасно й актуально.

Содомора звертається до класичних тем, традицій, згуртованості людського досвіду — від давніх епосів аж до мислителів Цицерона й Декарта — і водночас коментує їх у сучасному українському контексті. Кожен поетичний текст підкріплений авторським коментарем, який створює міжчасові алюзії, розкриває значення вічних понять: мислення, буття, людяності.

Ілюстрації Олександри Квик виконані тонко й емоційно — вони підсилюють атмосферу твору, роблячи читання не лише інтелектуальним, але й естетичним досвідом. Від першої до останньої сторінки відчувається спрямованість до інтелектуального пробудження душі, до гармонії в поєднанні слова, образу й історії — твору, що спонукає до внутрішньої рефлексії й духовного збагачення.

Секрети цього видання — у гармонії класики й сучасності, латинська двомовність та художнє оформлення — роблять його унікальним явищем у сучасній українській поезії.

Так ніхто не кохав. Антологія української поезії про кохання.

Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2024. 320 с.

Збірка «Так ніхто не кохав Антологія української поезії про кохання» відкриває перед читачем багатство української поетичної традиції, присвяченої найвищому з почуттів, яке завжди мало вплив на життя й творчий шлях людей - кохання. Ця антологія об'єднує твори найвидатніших українських поетів, від класиків до сучасників, створюючи гармонійне полотно, на якому відображені всі відтінки любові.

У цій ретельно підібраній збірці ви знайдете вірші про ніжність кохання, прощання, жагучі пристрасті та чари почуттів. Кожен вірш - це окрема історія, що розповідає про радість, біль, надії та розчарування, пов'язані з коханням. Серед найвідоміших авторів, вірші яких увійшли до цієї антології: Юрій Андрухович, Микола Вороний, Сергій Жадан, Світлана Короленко, Іван Малкович, Олександр Олесь, Дмитро Павличко, Олена Теліга, Павло Тичина, Іван Франко й Тарас Шевченко.

Ця антологія української поезії стане справжнім подарунком для всіх, хто любить знаходити натхнення у віршах, прагне зануритися в атмосферу щирих емоцій та бажає відкрити для себе нові голоси найталановитіших українських поетів. Вона підійде як для романтиків, які люблять мріяти, так й для тих, хто шукає глибокого розуміння людських почуттів через призму літератури.

Довідкове видання

Огляд книг-переможців «Книжка року'2024»

літературний огляд

Укладач: **Ткаченко** Діна Віталіївна

Адреса бібліотеки МНАУ:

54008, м. Миколаїв, вул. Генерала Алмазова, 73

Сайт: lib.mnau.edu.ua

Електронна пошта: library@mnau.edu.ua